

Oponentský posudek diplomové práce

Jméno diplomanta : **Michal Jandura**

Téma práce : **Prezident republiky v ústavním systému předmnichovské ČSR**

Počet stran : **124** + seznam použité literatury a pramenů + přílohy

Datum odevzdání práce: **21.02 2012**

1) Nelze říci, že se práce zabývá novým, dosud nezpracovaným, resp. málo zpracovaným tématem – o čemž konečně svědčí i seznam literatury, který diplomant uvádí v závěru své práce. Nicméně, pokud neklademe rovnítko mezi výrazy „nový“ a „aktuální“, nelze popřít, že téma svou aktuálnost neztrácí a to zejména ze tří příčin:

a) Máme-li před sebou práci, jejíž podstatná část je věnovaná T.G.Masarykovi a ústavním souvislostem výkonu jeho prezidentské funkce, je nesporná aktuálnost práce už v jedné větě T.G.M o státu, který stojí na ideálech a padá s ideály, na kterých se zrodil.

b) Pro současnou „polistopadovou“ generaci je první republika světové nesporně zdrojem vlastního občanského uvědomění.

c) Zkušenosti – dnes již téměř dvacetileté – z ústavního života samostatné České republiky publiky a úvahy o možných ústavních změnách rovněž přispívají k aktuálnosti každé práce, která se vrací k ústavněprávním a politickým zkušenostem první republiky.

Práce sice neobsahuje žádné badatelské objevy, ale jako celek podává dobře skloubený obraz postavení prezidenta republiky v ústavním systému předmnichovské ČSR.

2) Ve výše uvedené větě jsem v podstatě odpověděl i na otázku, zda práce splnila svůj cíl. Práce má logickou stavbu, je obrazem velmi rozsáhlého využití pramenů a literatury, účelně kombinuje pozitivně právní pasáže s pasážemi objasňujícími politické pozadí ústavní skutečnosti, je vzorně upravená (střídání typu písma, zvýraznění orientačních částí, nakonec i přidání fotografií). Výsledkem je určitý ucelený obraz, který současně – zejména v běžně se objevující terminologii a užívání odborného jazyka vůbec – svědčí o dobrých teoretických znalostech diplomanta a schopnosti zvolit pro svou práci odpovídající postup podání.

3) Přes uvedené klady není práce z hlediska použité metody zcela vyrovnaná. Mezi jednotlivými částmi vidím jisté rozdílnosti v přístupu. Týká se to proporcionality vztahu opisnosti a analyčnosti, což je výrazné např. pro část I., která obsahuje v podstatě hlavně popisování dějů, ve srovnání s částí III., která obsahuje velmi plastický obraz úlohy „Hradu“ v ústavním životě republiky. Je též zřejmé, že pokud jde o prezidentské volby, došel diplomantovi dech i

prameny při líčení událostí předcházející prezidentské volbě v roce 1934. Možná, že by stálo za úvahu využít v této souvislosti alespoň něco z části V. práce. Problém je i v prolínání obsahu jednotlivých částí, kde se velmi často vyskytuje opakování téhož faktu. Příkladů bych mohl uvést celou řadu. Jakoby autor popis (a případně analýzu) stejné události opíral jednou o jeden a jinde o druhý pramen. Je to způsobeno asi i tím že je – přesto, že v poznámkovém aparátu uvádí velký rozsah použité literatury – přece jen opřen především o některé autory.

4) Dílčí poznámky k některým (skutečně jen některým) částem práce:

Str. 8-9 – Nevím, zda ob stojí tvrzení, že mnichovský diktát byl jen diktátem „ze strany nacistického Německa a přidružené fašistické Itálie“. Tak milosrdný bych k francouzské a britské účasti nebyl.

Str. 14 – Alespoň zmínka o legiích by tam měla být.

Str. 42 – Autorovi je jasné, že to nebylo zakotveno v prozatímní ústavě, ale v předchozích odstavci vypočítává, co bylo „nové“ v novele prozatímní ústavy a hned v následujícím říká, že „novou“ byla i pravomoc prezidenta rozpouštět NS, a pak dodává, že to bylo až v Ústavní listině z r.1920.

Str. 51 – Mluvit o „určitých“ změnách (zřejmě v letech 1945-48) není možné. Ústava platila beze změn po celou dobu první republiky a změny, které byly provedeny už na základě Košického vládního programu nebyly jen dílčí („určité“), zásadní, kvalitativní, to byla jen kontinuita mezinárodní a částečně ústavněprávní, ale v podstatě byl ústavní systém v letech 1945-48 v ve značné míře diskontinuitní s ústavním systémem v letech 1918-1938.

Str. 53 – Tady by bylo bývalo vhodné uvést, že to vyloučení stíhatelnosti členů Národního shromáždění „navždy“ už bylo zakotveno v Ústavní listině z roku 1920 (což ovšem zejména novináři v současné době v kritice české úpravy imunity poslanců a senátorů neuvádějí, neb to nevědí).

Str. 57 – Odkaz na důvodovou zprávu sice sedí, ale nevím, proč diplomant neodkázal přímo na §58 odst.4 Ústavní listiny.

Str.75 – Maličkost, ale fanfáry z opery Libuše bych tam dal taky.

5) Po formální stránce – tedy předběžně po stránce vnější úpravy práce – lze diplomanta jedinečně pochválit. Méně bych chválil práci s odkazovacími poznámkami. Tedy před závorkou jedno plus: je evidentní, že autor použitou literaturu uváděnou ve velkém rozsahu skutečně studoval, i když v nestejně intenzitě využíval, ale to mu asi nelze vytknout. Taky bych mu nechtěl vytknout, že poznámkové odkazy uvádí vždy na konci každém kapitoly, což je pro čtenáře práce jistou formou šikany. Ale prosím...

Co mi však na poznámkovém aparátu vadí je obrovské množství odkazů – v některých pasážích téměř po každé větě. Nebo citování z téže těsnopisecké zprávy – čtyři vědy mluvčího spojované krátkým spojovacím textem autora a po každé větě mluvčího odkaz na stejný těsnopisecký záznam. Taky se mi nezdají

citace z dobového tisku (Svobodné slovo a další), kde podezřívám diplomanta, že jde o citace z „druhé ruky“, protože ten tisk není uváděn ani v seznamu použité literatury a pramenů a přitom se tyto odkazy objevují v studované literatuře (např.Klimek, Kárník a j).

Nedůsledný je diplomant v citování děl, která jsou výsledkem práce kolektivů. Když práci napsal např.prof.K.Malý a kolektiv, resp.prof.V.Pavlíček a kolektiv, tak je nutno v poznámce odkázat na autora příslušné části práce a název této části a pak přidat „in“ XY a kolektiv a název, místo a datum vydání celé kolektivní práce.

Nakonec ke stylistické a gramatické části práce: Pomíjím překlepy, méně už při líčení téže události v témže odstavci střídání přítomného a minulého času. Nepromíjím však , že poslanci a senátoři odešly (str.95) a že socialisté disponovaly 85 voliteli (str.96).

6). V průběhu obhajoby by se mohl diplomant pokusit o srovnání postavení prezidenta v ústavním systému ČSR a ČR a to zejména z hlediska kladů a záporů návaznosti na ústavní systém ČSR při vzniku Ústavy ČR a z hlediska nevyužití některých v Ústavní listině z r.1920 obsažených institutů.

7) I když jsem práce kdeco vytkl, jako celek podle mého názoru vyhovuje požadavkům kladeným na naši fakultě na diplomové práce a proto ji **doporučuji k obhajobě**. S návrhem na klasifikační stupeň předběžně váhám – bude záviset na průběhu obhajoby – je to někde mezi „velmi dobře“ a „dobře“.

V Praze dne 24.února 2011

Ján Gronský